

สิทธิ
ของ
เธอ

สิทธิ
ของ
ฉัน

สิทธิ
ของ
เรา

คณะกรรมการ
สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ISBN 978-616-7213-26-2

ชื่อเรื่อง สิทธิของเขอ สิทธิของฉัน สิทธิของเรา

คณะผู้จัดทำ

นพวรรณ สุขเจริญ ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริม

และประสานงานเครือข่าย

วันรุ่ง แสนแก้ว ผู้อำนวยการกลุ่มงานสารนิเทศ

กิตินร บุญอ่ำ นักวิชาการสิทธิมนุษยชนชำนาญการ

ทวิชัย แสงวิรุณ นักวิชาการสิทธิมนุษยชนปฏิบัติการ

ภาพประกอบ กลุ่มงานสารนิเทศ

สำนักส่งเสริมและประสานงานเครือข่าย

พิมพ์ครั้งที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๘

จำนวนที่พิมพ์ ๕,๐๐๐ เล่ม

จัดพิมพ์โดย

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ

๘๐ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐

อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น ๖ และ ๗

ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง

เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๑๐

โทรศัพท์ ๐ ๒๑๔๑ ๓๘๐๐

โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๙๕๗๕

ข้อมูลเพิ่มเติม www.nhrc.or.th

สายด่วนร้องเรียน ๑๓๗๗

พิมพ์ที่

บริษัท เอส.เอ็ม.เชอร์คิกเพรส จำกัด

๓๙/๒ หมู่ ๖ บางปะกอก ราษฎร์บูรณะ

กรุงเทพฯ ๑๐๑๔๐

โทรศัพท์ ๐ ๒๘๗๑ ๑๗๗๕

คำนำ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
(กสม.) เป็นองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ
ก่อตั้งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
พุทธศักราช ๒๕๔๐ มีหน้าที่และอำนาจในการ
ส่งเสริม ปกป้อง และคุ้มครองสิทธิมนุษยชน
ที่ได้รับการรับรองหรือคุ้มครองตาม
รัฐธรรมนูญ กฎหมาย หนังสือสัญญาหรือ
กติกาและอนุสัญญาระหว่างประเทศด้าน
สิทธิมนุษยชนที่ประเทศไทยเป็นภาคี

โดยตระหนักถึงสิทธิมนุษยชน
ขั้นพื้นฐานที่สัมพันธ์กับชีวิตของทุกคน และ
เล็งเห็นถึงความสำคัญในการส่งเสริมให้เกิด
ความรู้และความตระหนักถึงความสำคัญ
ของสิทธิมนุษยชน **หนังสือ “สิทธิของเข
สิทธิของฉัน สิทธิของเรา” เล่มนี้** จะช่วย
อธิบายเรื่องสิทธิมนุษยชนด้วยภาษาที่เข้าใจ
ง่าย ซึ่งจะประกอบด้วยหลักการพื้นฐาน
ของสิทธิมนุษยชน ปฏิญญาสากลว่าด้วย
สิทธิมนุษยชน หนังสือสัญญาหรือกติกา
และอนุสัญญาระหว่างประเทศที่ประเทศไทย
ได้เข้าร่วมเป็นภาคี ตลอดจนลักษณะประเภท
ของสิทธิต่าง ๆ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
หวังว่าสาระจากเอกสารฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์
ในการสร้างความรู้ ความเข้าใจให้แก่ประชาชน
เจ้าหน้าที่ของรัฐ เครือข่าย และผู้ที่สนใจ
ในการร่วมมือกันส่งเสริม ค้ำครอง สิทธิ
และเสรีภาพของประชาชนให้ได้รับความเป็นธรรม
ตามกฎหมายและหลักการสิทธิมนุษยชน
สากลยิ่งขึ้น

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
มีนาคม ๒๕๖๓

๕ ความหมายของ “สิทธิมนุษยชน”

๗ “สิทธิมนุษยชน” และ “ศักดิ์ศรี
ความเป็นมนุษย์”

๘ หลักการสำคัญของสิทธิมนุษยชน

๑๑ ปฏิกฎณาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน

๑๘ กติกา/อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วย
สิทธิมนุษยชน ที่ประเทศไทยเข้าร่วม
เป็นภาคี ๗ ฉบับ

๑๙ กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมือง
และสิทธิทางการเมือง

๒๑ กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิ
ทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

๒๓ อนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติ
ต่อสตรีในทุกรูปแบบ

๒๕ อนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติ
ทางเชื้อชาติในทุกรูปแบบ

๒๖ อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก

๒๗) अनुसन्धुनुतอตันการทรมานและการปฏิบัติหรือการลงโทษที่โหดร้าย
ไร้มนุษยธรรมหรือย่ำยีศักดิ์ศรี

๒๘) अनुसन्धुनुว่ด้วยสิทธิของคนพิการ

๓๑) ประเวทสิทธิมนุษยชน

๓๔) สิทธิมนุษยชนรอบตัว

๔๐) หลักการปารีส

๔๔) การร้องเรียนเมื่อถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน

ความหมายของ “สิทธิมนุษยชน” (Human Rights)

สิทธิมนุษยชน หมายถึง สิทธิที่ติดตัวทุกคนมาแต่กำเนิด ไม่ว่าบุคคลเหล่านั้นจะมีเชื้อชาติ ถิ่นกำเนิด เพศ เผ่าพันธุ์ สีผิว ศาสนา ภาษาหรือสถานะใด ๆ ทุกคนจึงมีสิทธิมนุษยชนที่จะได้รับอย่างเท่าเทียมกันโดยไม่มีการเลือกปฏิบัติด้วยเหตุใด (สำนักงานข้าหลวงใหญ่สิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ)

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๔ บัญญัติว่า **สิทธิมนุษยชน** หมายความว่า ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคล บรรดาที่ได้รับการรับรองหรือคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ กฎหมาย หรือหนังสือสัญญาที่ประเทศไทยเป็นภาคีและมีพันธกรณีที่จะต้องปฏิบัติตาม

ความเป็นมา

การสู้รบกันในช่วงสงครามโลกครั้งที่ ๒ ได้สร้างความหายนะทั้งต่อชีวิตและทรัพย์สินให้แก่ประชากรทั่วโลก เกิดการกระทำร้ายประชาชน การฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ การละเมิดสิทธิสตรีและเด็ก ถือเป็นการทำลายศักดิ์ศรีของมนุษย์อย่างชัดเจน เมื่อสงครามยุติลงในปี พ.ศ. ๒๔๘๘ (ค.ศ. ๑๙๔๕) ทุกฝ่ายได้ตระหนักถึงความสำคัญของศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และสิทธิมนุษยชน และเห็นจำเป็นต้องกันว่าจะต้องแสวงหามาตรการที่เป็นรูปธรรมเพื่อป้องกันมิให้เกิดเหตุการณ์เช่นนี้อีกต่อไป จึงร่วมกันก่อตั้งองค์การสหประชาชาติ (United Nations) และมีการรับรอง

กฎบัตรสหประชาชาติ (UN Charter) ที่แสดงถึงความมุ่งมั่นของสหประชาชาติในการทำหน้าที่ส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน อันเป็นส่วนสำคัญต่อการรักษาสันติภาพ หลังจากนั้นได้มีมติรับรองปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน เมื่อวันที่ ๑๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๙๑ และถือเป็นหน้าที่ของรัฐบาลที่เป็นสมาชิกองค์การสหประชาชาติทุกประเทศที่จะสร้างหลักประกันในการเคารพสิทธิเสรีภาพที่ปรากฏในปฏิญญาสากลนี้ เพื่อให้สิทธิมนุษยชนเป็นมาตรฐานร่วมกัน สำหรับการปฏิบัติต่อกันของบุคคลทุกคน ทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ

“สิทธิมนุษยชน” และ “ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์” (human dignity)

ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนของสหประชาชาติให้การยอมรับศักดิ์ศรีของมนุษย์ที่มีมาแต่กำเนิด และสิทธิที่เท่าเทียมกันและที่ไม่อาจเพิกถอนได้ อันเป็นพื้นฐานแห่งอิสรภาพ ความยุติธรรมและสันติภาพ และยังได้กล่าวถึงกฎบัตรสหประชาชาติที่ศรัทธาในสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน ในศักดิ์ศรีและค่าของมนุษย์ และในสิทธิที่เท่าเทียมกันของบรรดาชายและหญิง ดังนั้น ปฏิญญาฯ จึงยืนยันว่า มนุษย์ทั้งปวงเกิดมามีอิสระและเสมอภาคกันในศักดิ์ศรีและสิทธิ ต่างมีเหตุผลและมโนสำนึก จึงควรปฏิบัติต่อกันฉันพี่น้อง (ข้อ ๑)

คำว่า “ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์” ปรากฏโดยครั้งแรกในอารัมภบทของกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง ค.ศ. ๑๙๖๖ ว่า สิทธิดังกล่าวมาจากศักดิ์ศรีแต่กำเนิดของมนุษย์ จึงอาจกล่าวได้ว่า ในช่วงเริ่มแรก ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์เป็นบ่อเกิดแห่งสิทธิมนุษยชน และต่อมาคำว่า “ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์” ถูกใช้และเข้าใจในการอ้างถึงสิทธิที่บุคคลหนึ่งใดพึงได้รับการเคารพ ได้รับการยอมรับคุณค่าและการปฏิบัติที่เหมาะสม

หลักการสำคัญของ สิทธิมนุษยชน (Human Rights Principles)

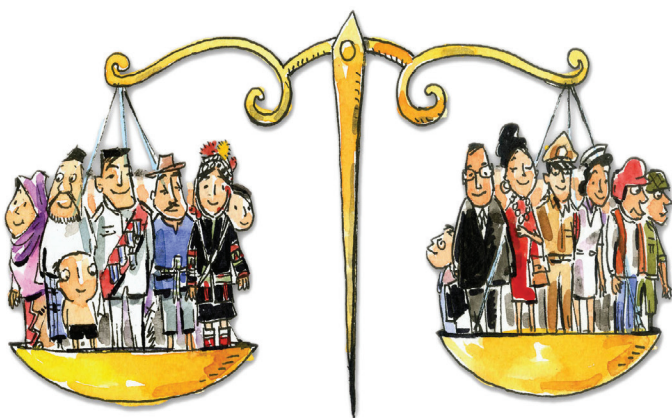
หลักความเป็นสากลและไม่สามารถถ่ายโอน
กันได้ (Universal and inalienable)

นอกจากการที่สิทธิมนุษยชนเป็นสิทธิ
ของทุกคนที่พึงได้รับเมื่อเกิดมาแล้ว การเคารพ
สิทธิมนุษยชนนั้นยังเป็นเรื่องที่ถูกกล่าวถึง
ในกฎหมายระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชน
ทุกฉบับ ซึ่งสะท้อนว่ารัฐต่าง ๆ ได้ยอมรับ
หลักการของการเคารพสิทธิมนุษยชน ไม่ว่าจะ
จะมีระบบการปกครอง เศรษฐกิจและสังคม
แบบใด และสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน
บางประการได้รับการคุ้มครองอย่างไม่มีเงื่อนไข
จากทุกรัฐ สิทธิมนุษยชนจึงเป็นเรื่องที่เป็น
สากล และไม่สามารถถูกพรากจากบุคคลได้
ยกเว้นในสถานการณ์ที่จำเพาะพิเศษและ
ต้องมีขั้นตอนดำเนินการที่เหมาะสมตามที่
กฎหมายกำหนด เช่น สิทธิในเสรีภาพของบุคคล
อาจถูกจำกัดเมื่อบุคคลนั้นกระทำความผิดกฎหมาย

หลักการพึ่งพาระหว่างสิทธิต่าง ๆ และไม่สามารถแบ่งแยกได้

(Interdependent and indivisible)

สิทธิมนุษยชนประเภทต่าง ๆ นั้น ไม่สามารถแบ่งแยกออกจากกันได้ ไม่ว่า จะเป็นสิทธิพลเมือง สิทธิทางการเมือง สิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม หรือสิทธิทางวัฒนธรรมเพราะสิทธิล้วนมีความเกี่ยวพันกัน (interrelated) และพึ่งพากัน (interdependent) ดังนั้น การที่สิทธิหนึ่งใด ได้รับการสนับสนุนให้ก้าวหน้ามากขึ้น หรือ ถูกละเมิด ย่อมมีผลกระทบต่อสิทธิอื่นด้วย เช่นกัน เช่น การประกันให้บุคคลมีสิทธิพลเมือง และสิทธิทางการเมืองนั้น รัฐจำเป็นต้องประกัน สิทธิทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม หรือในทางกลับกันด้วย

หลักความเสมอภาคและการไม่เลือกปฏิบัติ (Equal and non-discriminatory)

การเลือกปฏิบัติ หมายถึง การเลือกที่จะปฏิบัติต่อบุคคลหรือกลุ่มหนึ่งใดให้เกิดความแตกต่าง กีดกัน ทำให้ด้อยค่ากว่า เพราะความลำเอียง หรือมีอคติเพราะความแตกต่างทางชาติพันธุ์ สีผิว เพศ ภาษา ความเชื่อ ศาสนา ความคิดเห็นทางการเมือง หรือสถานะทางสังคม เป็นต้น และการเลือกปฏิบัตินั้นนำมาซึ่งความไม่เสมอภาค ทั้งที่ทุกคนควรได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกันเมื่อเกิดมา และรัฐมีหน้าที่ต้องป้องกันให้นโยบายหรือการปฏิบัติส่งผลให้เกิดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลด้วย

ปฏิญญาสากล ว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (Universal Declaration of Human Rights)

ปฏิญญาฯ เป็นมาตรฐานที่ประเทศสมาชิกสหประชาชาติได้ร่วมกันจัดทำขึ้น เพื่อส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนของประชาชนทั่วโลก ประกอบด้วยเนื้อหา ๓๐ ข้อ แบ่งเป็น ๔ ส่วน คือ

ส่วนแรก ข้อ ๑ และข้อ ๒ กล่าวถึงหลักการสำคัญของสิทธิมนุษยชน มนุษย์มีสิทธิติดตัวมาแต่กำเนิด

ส่วนที่สอง ข้อ ๓ ถึง ข้อ ๒๑ กล่าวถึงสิทธิของพลเมืองและสิทธิทางการเมือง

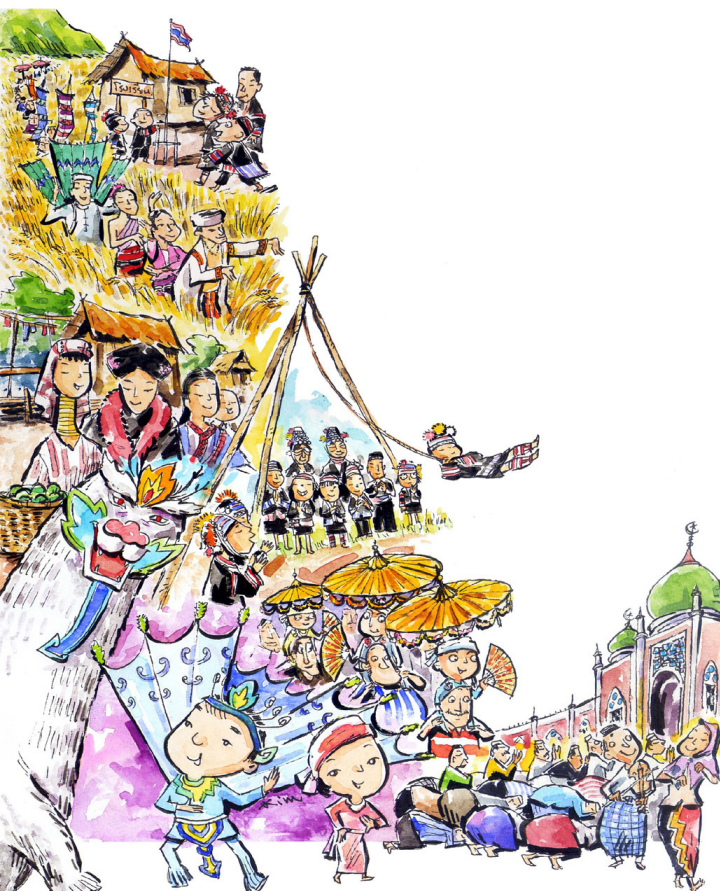
ส่วนที่สาม ข้อ ๒๒ ถึง ข้อ ๒๗ กล่าวถึงสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

ส่วนที่สี่ ข้อ ๒๘ ถึง ข้อ ๓๐ กล่าวถึงหน้าที่ของบุคคล สังคม และรัฐ ที่จะต้องสร้างหลักประกันให้มีการคุ้มครองสิทธิตามที่ปรากฏในปฏิญญานี้

ส่วนแรก กล่าวถึงหลักการสำคัญของ
สิทธิมนุษยชน มนุษย์มีสิทธิติดตัวมาแต่กำเนิด

๑ ทุกคนมีอิสระ และเราทุกคนควร
จะได้รับการปฏิบัติเช่นเดียวกัน

๒. ทุกคนย่อมมีสิทธิและอิสรภาพ
โดยปราศจากการแบ่งแยก ไม่ว่าจะเป็น
ความแตกต่างกันในสีผิว เพศ ศาสนา ภาษา ฯลฯ

ส่วนที่สอง กล่าวถึงสิทธิพลเมืองและ สิทธิทางการเมือง

๓. ทุกคนมีสิทธิในชีวิต มีเสรีภาพ
และความมั่นคงปลอดภัย

๔. ไม่มีใครมีสิทธิปฏิบัติหรือบังคับ
เราให้กระทำเยี่ยงทาส และเราก็ไม่อาจจะ
ทำให้ผู้ใดเป็นทาสของเราได้เช่นกัน

๕. ไม่มีใครมีสิทธิที่จะทำอันตราย
หรือทรมานเรา

๖. ทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการยอมรับ
ทุกแห่งหนว่าเป็นบุคคลตามกฎหมาย

๗. เราทุกคนเท่าเทียมกันตามกฎหมาย
และมีสิทธิที่จะได้รับการคุ้มครองโดยกฎหมาย
อย่างเท่าเทียม

๘. ทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการเยียวยา
จากศาลเมื่อถูกละเมิดสิทธิ

๙. ไม่มีใครจะถูกจับกุม คุมขังได้
ตามอำเภอใจ หรือขับไล่เราออกไปจากประเทศ
ของเราเอง

๑๐. ทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการ
พิจารณาอย่างเป็นธรรมและเปิดเผย

๑๑. ทุกคนควรได้รับการสันนิษฐาน
ว่าบริสุทธิ์ จนกว่าจะมีการพิสูจน์ว่ามีความผิด

๑๒. ไม่มีใครมีสิทธิที่จะละเมิด
ความเป็นส่วนตัวของเรา รวมถึงครอบครัว
ที่รัก และการติดต่อสื่อสารของเรา

๑๓. ทุกคนมีสิทธิที่จะเดินทางไปไหน
มาไหนตามต้องการ

๑๔. ทุกคนมีสิทธิที่จะขอย้ายถิ่น
ไปยังอีกประเทศหนึ่ง หากเกรงภัยอันตราย
ของการคุกคามต่อชีวิต

๑๕. ทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับสัญชาติ
ของประเทศหนึ่งใด และมีเสรีภาพที่จะ
เปลี่ยนได้

๑๖. เมื่อถึงวัยอันควร ทุกคนมีสิทธิที่จะแต่งงาน และมีครอบครัว อันเกิดจากความพร้อมใจของทั้งสองฝ่าย

๑๗. ทุกคนมีสิทธิที่จะเป็นเจ้าของทรัพย์สิน

๑๘. ทุกคนมีเสรีภาพที่จะมีศรัทธาหรือนับถือศาสนาใด รวมถึงการแสดงออกในความเชื่อหรือศรัทธา

๑๙. ทุกคนมีเสรีภาพในความคิดเห็น และได้รับรู้ข้อมูลข่าวสาร

๒๐. ทุกคนมีสิทธิที่จะเข้าร่วมการชุมนุมและสมาคมใด ๆ โดยสันติ

๒๑. ทุกคนมีสิทธิที่จะมีส่วนร่วมในรัฐบาลของตน และการเลือกตั้งโดยเสรี

ส่วนที่สาม กล่าวถึงสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

๒๒. ทุกคนมีสิทธิในการได้รับการประกันทางสังคม

๒๓. ทุกคนมีสิทธิที่จะเลือกทำงานที่พอใจ โดยได้รับค่าจ้างที่เป็นธรรม ปลอดภัย และสามารถเข้าร่วมในสหภาพแรงงานได้

๒๔. ทุกคนมีสิทธิที่จะทำงานตามเวลาที่เหมาะสม มีสิทธิพักผ่อนและมีเวลาหย่อนใจ

๒๕. ทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับปัจจัยขั้นพื้นฐานอันจำเป็นต่อการดำรงชีวิต

๒๖. ทุกคนมีสิทธิจะได้รับการศึกษา

๒๗. ทุกคนมีสิทธิที่จะเข้าร่วมวัฒนธรรมของชุมชน

ส่วนที่สี่ กล่าวถึงหน้าที่ของบุคคล สังคม และรัฐ

๒๘. ทุกคนมีสิทธิที่จะอยู่ในสังคมที่มีกฎเกณฑ์เื้อื่อต่อสิทธิต่าง ๆ ข้างต้น

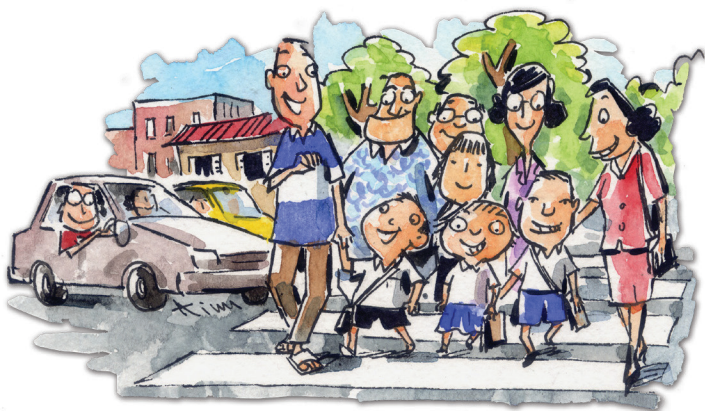
๒๙. ทุกคนมีหน้าที่ต่อชุมชนที่เื้อื่อให้บุคคลเกิดการพัฒนาดอย่างเสรีและเต็มตามศักยภาพ และอยู่ภายใต้ข้อจำกัด เพียงเท่าที่มีกำหนดไว้ตามกฎหมายเท่านั้น

๓๐. ไม่มีรัฐหรือผู้ใดมีสิทธิที่จะแทรกแซงสิทธิที่ปรากฏในปฏิญญาฉบับนี้ได้

กติกา/อนุสัญญา ระหว่างประเทศ

สนธิสัญญาด้านสิทธิมนุษยชน
มีลักษณะเป็นสนธิสัญญานหุภาคี ซึ่งการเข้าเป็น
ภาคีของสนธิสัญญาก่อให้เกิดพันธกรณีที่รัฐ
ต้องปฏิบัติให้สอดคล้อง ซึ่งมีทั้งหมด ๔ ฉบับ
ปัจจุบันประเทศไทยเข้าเป็นภาคีสนธิสัญญา
ด้านสิทธิมนุษยชนแล้ว ๗ ฉบับ

(๑) กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (International Covenant on Civil and Political Rights: ICCPR)

ประเทศไทยเข้าเป็นภาคีเมื่อวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๓๙ ทั้งนี้ มีผลบังคับใช้กับประเทศไทย เมื่อวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๔๐

สาระสำคัญ

๑. กำหนดสิทธิในการกำหนดเจตจำนงของตนเอง (right of self-determination)

๒. รัฐภาคีที่รับรองจะเคารพและประกันสิทธิของบุคคล การห้ามเลือกปฏิบัติไม่ว่าจะด้วยเหตุผลทางเชื้อชาติ สีผิว เพศ ภาษา ศาสนา ความคิดเห็นทางการเมือง สัญชาติ สถานะทางเศรษฐกิจ สังคม ถิ่นกำเนิด หรือสถานอื่นใด โดยจะดำเนินการให้เกิดผลในทางปฏิบัติภายในประเทศ ประกันว่าบุคคลที่ถูกละเมิดจะได้รับการเยียวยาไม่ว่าบุรุษหรือสตรีจะได้รับสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมืองอย่างเท่าเทียมกัน การลดรอนสิทธิในสถานการณ์ฉุกเฉิน และการห้ามการตีความกติกาอันที่จะไปจำกัดสิทธิและเสรีภาพอื่น ๆ

๓. สิทธิในส่วนที่เป็นสิทธิพลเมือง และสิทธิทางการเมือง ได้แก่ สิทธิในการมีชีวิตอยู่ เสรีภาพจากการถูกทรมาน การห้ามบุคคลมิให้ตกอยู่ในภาวะเยี่ยงทาส การห้ามบุคคลมิให้ถูกจับกุมตามอำเภอใจ การปฏิบัติต่อผู้ถูกลิดรอนเสรีภาพอย่างมีมนุษยธรรม การห้ามบุคคลถูกจำคุกด้วยเหตุที่ไม่สามารถชำระหนี้ตามสัญญาได้ เสรีภาพในการโยกย้ายถิ่นฐาน ความเสมอภาคของบุคคลภายใต้กฎหมาย การห้ามแทรกแซงความเป็นส่วนตัว การคุ้มครองเสรีภาพทางความคิด เสรีภาพในการแสดงออก การห้ามโฆษณาชวนเชื่อเพื่อการสงครามหรือก่อให้เกิดความเกลียดชังทางเชื้อชาติ สิทธิที่จะชุมนุมอย่างสันติ การรวมกันเป็นสมาคม สิทธิในการมีครอบครัว การคุ้มครองเด็ก และการที่พลเมืองของทุกคนมีสิทธิที่จะมีส่วนร่วมในกิจการสาธารณะ การรับรองว่าบุคคลทั้งปวงเสมอภาคกันในทางกฎหมายและได้รับการคุ้มครองอย่างเท่าเทียม การรับรองสิทธิของชนกลุ่มน้อยในเรื่องชาติพันธุ์ ศาสนา และภาษา ภายในรัฐ

(๒) กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิ
ทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม
(International Covenant on Economic,
Social and Cultural Rights: ICESCR)

ประเทศไทยเข้าเป็นภาคีเมื่อวันที่
๕ กันยายน ๒๕๔๒ มีผลบังคับใช้กับ
ประเทศไทย เมื่อวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๔๒

สาระสำคัญ

๑. กำหนดสิทธิในการกำหนดเจตจำนง
ของตนเอง (right of self-determination)

๒. รัฐภาคีที่จะดำเนินมาตรการต่าง ๆ
อย่างเหมาะสมตามลำดับขั้น นับตั้งแต่การเคารพ
คุ้มครอง ส่งเสริมและทำให้เป็นจริงอย่างเต็มที่
ตามที่ที่รันทายกรมมอยู่ เพื่อให้มีความคืบหน้า
โดยไม่มีการเลือกปฏิบัติ เท้าเทียมกัน
ระหว่างบุรุษและสตรีในการได้รับสิทธิ รวมทั้ง
การห้ามตีความใด ๆ ในกติกาที่จะทำลายสิทธิ
หรือเสรีภาพตามที่รับรองไว้ในกติกานี้

๓. สิทธิในส่วนที่เป็นสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ได้แก่ สิทธิในการทำงานและมีเงื่อนไขการทำงานที่เหมาะสม เป็นธรรม สิทธิที่จะก่อตั้งสหภาพแรงงานและสิทธิที่จะหยุดงาน สิทธิที่จะได้รับสวัสดิการและการประกันด้านสังคม การคุ้มครอง และช่วยเหลือครอบครัว สิทธิที่จะมีมาตรฐานชีวิตที่ดีเพียงพอ สิทธิที่จะมีสุขภาวะด้านกายและใจที่ดีที่สุดที่เป็นไปได้ สิทธิในการศึกษา สิทธิในวัฒนธรรมและประโยชน์จากความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์

(๓) อนุสัญญาว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ (Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination Against Women: CEDAW)

ประเทศไทยเข้าเป็นภาคีเมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๒๘ มีผลบังคับใช้กับประเทศไทยเมื่อวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๒๘

สาระสำคัญ

๑. การกำหนดคำจำกัดความของคำว่า “การเลือกปฏิบัติต่อสตรี” หมายถึง การแบ่งแยก การกีดกัน หรือการจำกัดใด ๆ เพราะเหตุแห่งเพศ ซึ่งมีผลหรือความมุ่งหมายที่จะทำลาย ทำให้เสื่อมเสียในการได้มาหรือใช้สิทธิของสตรี การกำหนดมาตรการเร่งด่วนชั่วคราวเพื่อสร้างความเท่าเทียมกันระหว่างบุรุษและสตรีอย่างแท้จริง ทั้งนี้ การกำหนดมาตรการดังกล่าวจะไม่ถือว่าเป็นการเลือกปฏิบัติด้วยเหตุแห่งความแตกต่างทางเพศ นอกจากนี้ ยังมีการกล่าวถึงการปรับรูปแบบทางสังคมและวัฒนธรรมเพื่อให้เอื้อต่อการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรี และการปราบปราม การลักลอบค้าและแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศ

๒. ความเท่าเทียมกันระหว่างบุรุษและสตรีในด้านการเมืองและการดำรงชีวิตทั้งในระดับประเทศและระหว่างประเทศ เช่น สิทธิในการเลือกตั้ง การสนับสนุนให้ดำรงตำแหน่งที่สำคัญ ความเท่าเทียมกันในกฎหมายว่าด้วยสัญชาติ และการศึกษา

๓. กล่าวถึงสิทธิที่สตรีพึงได้รับในทางเศรษฐกิจ ความเท่าเทียมในด้านสิทธิและโอกาส เช่น การจ้างงาน การป้องกันความรุนแรงต่อสตรี การเข้าถึงบริการด้านสุขภาพ เสรีภาพในด้านการเงินและความมั่นคงด้านสังคม และการให้ความสำคัญแก่สตรีในชนบทและแรงงานสตรี ความเท่าเทียมกันด้านกฎหมายระหว่างบุรุษและสตรี โดยเฉพาะกฎหมายครอบครัวและกฎหมายแพ่ง

(๔) อนุสัญญาว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติในทุกรูปแบบ (Convention on the Elimination of All Forms of Racial Discrimination: CERD)

ประเทศไทยเข้าเป็นภาคี เมื่อวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๔๖ มีผลบังคับใช้กับประเทศไทย เมื่อวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖

สาระสำคัญ

การกำหนดนิยาม “การเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติ” หมายถึง การจำแนก การกีดกัน การจำกัด หรือการเอื้ออำนาจพิเศษ เพราะเชื้อชาติ สีผิว เชื้อสาย หรือชาติกำเนิด หรือเผ่าพันธุ์ โดยไม่รวมถึงการปฏิบัติที่แตกต่างระหว่างบุคคลที่เป็นพลเมืองและไม่ใช่พลเมือง นโยบายของรัฐภาคีและการดำเนินการมาตรการเพื่อขจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติในทุกรูปแบบ เช่น การห้ามโฆษณาชวนเชื่อ การประกันสิทธิอันเท่าเทียมกันของบุคคลภายใต้กฎหมายทั้งด้านสิทธิพลเมือง สิทธิทางการเมือง สิทธิทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม การเยียวยาเมื่อถูกละเมิด การให้ความสำคัญด้านมาตรการในการศึกษา วัฒนธรรมและข้อมูลเพื่อขจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติ

(๕) อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (Convention on the Rights of the Child: CRC)

ประเทศไทยเข้าเป็นภาคี เมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕ มีผลบังคับใช้กับประเทศไทย เมื่อวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๓๕

สาระสำคัญ

หลักการพื้นฐาน ๔ ประการ ได้แก่

๑. การห้ามเลือกปฏิบัติต่อเด็ก และการให้ความสำคัญอย่างเท่าเทียมกัน
๒. การคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นอันดับแรก
๓. การมีชีวิตรอดและได้รับการพัฒนาทางด้านจิตใจ อารมณ์ สังคม
๔. การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นของเด็ก

สิทธิขั้นพื้นฐาน

๑. สิทธิในการมีชีวิต การอยู่รอด
๒. สิทธิที่ได้รับการพัฒนาทางด้านจิตใจ อารมณ์ สังคม
๓. สิทธิที่จะได้รับการปกป้องคุ้มครอง
๔. สิทธิการมีส่วนร่วม

(๖) อนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านการทรมานและการกระทำอื่น ๆ ที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี (Convention Against Torture and other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment: CAT)

ประเทศไทยเข้าเป็นภาคี เมื่อวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๕๐ มีผลบังคับใช้กับประเทศไทย เมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๐

สาระสำคัญ

๑. การกำหนดนิยาม “การทรมาน” หมายถึง การกระทำใดก็ตาม โดยเจตนา ที่ทำให้เกิดความเจ็บปวดหรือความทุกข์ทรมานอย่างสาหัส ไม่ว่าจะทางกายหรือทางจิตใจ ต่อบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือบุคคลที่สาม เมื่อความมุ่งประสงค์ที่จะให้ได้มาซึ่งข้อมูล หรือคำสารภาพจากบุคคลนั้น รวมทั้งการลงโทษ ขู่เชือดบุคคล/บุคคลที่สามที่เป็นผู้ต้องสงสัย โดยมุ่งเน้นไปที่การกระทำหรือโดยความยินยอมของเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือบุคคลอื่น ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งทางการ รวมทั้ง คำสั่งการของผู้บังคับบัญชาระดับสูง โดยให้การทรมานเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย แม้ในยามสถานการณ์ฉุกเฉินหรือภาวะสงคราม

๒. ให้รวมถึงการห้ามการส่งผู้ลี้ภัย และบุคคลอื่น ๆ กลับประเทศในฐานะผู้ร้ายข้ามแดน หากมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าบุคคลนั้นจะต้องถูกส่งกลับไปทรมาน

๓. การกำหนดให้มีมาตรการ การป้องกัน แก้ไขปัญหา และเยียวยาเหยื่อ ทั้งในด้านกฎหมาย การฝึกอบรม กลไก การคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ด้านกระบวนการ ยุติธรรม และให้มีการเยียวยาเหยื่อที่ได้รับ ผลกระทบ

(๗) อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิของคนพิการ (Convention on the Rights of the Persons with Disabilities: CRPD)

ประเทศไทยเข้าเป็นภาคี เมื่อวันที่
๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๑ มีผลบังคับใช้กับ
ประเทศไทย เมื่อวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๑

สาระสำคัญ

๑. การกำหนดหลักการพื้นฐาน
เช่น การเคารพในศักดิ์ศรีที่มีมาแต่กำเนิด
ความสามารถที่จะดำรงชีวิตได้อย่างเป็นอิสระ
ในชุมชน เสรีภาพในการเลือกและตัดสินใจ
ด้วยตนเอง การมีส่วนร่วมได้อย่างเต็มที่และมี
ประสิทธิภาพในสังคม การเคารพความแตกต่าง
ความเท่าเทียมของโอกาส ความเท่าเทียม
ระหว่างบุรุษและสตรี ความสามารถในการพัฒนา
ของเด็กพิการและการรักษาอัตลักษณ์ ฯลฯ

๒. หลักในการมีส่วนร่วมและสิทธิ
ของความเท่าเทียมและการไม่เลือกปฏิบัติ
ต่อสตรีพิการ เด็กพิการ และการสร้าง
ความตระหนักเกี่ยวกับคนพิการในสังคม

๓. การกำหนดมาตรฐานการคุ้มครอง
สิทธิคนพิการ ทั้งในด้านสิทธิพลเมือง วัฒนธรรม
เศรษฐกิจ การเมือง สังคม บนพื้นฐาน
ของการให้มีส่วนร่วม ความเสมอภาค
และการไม่เลือกปฏิบัติ อาทิ การจ้างงาน
สิทธิในสุขภาพ การศึกษา เสรีภาพใน
การแสดงออก เสรีภาพในการย้ายถิ่นฐาน
เสรีภาพจากการถูกทรมาน สิทธิในการสร้าง
ครอบครัว ฯลฯ ตลอดจนการเฝ้าอำนวยความสะดวก
ให้คนพิการได้เข้าถึงสิทธิและ
ใช้ประโยชน์ โดยการปรับสภาพแวดล้อม
และสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะ
(Accessibility) การจัดให้มีเทคโนโลยี
สิ่งอำนวยความสะดวก (Assistive Technology)
และการอำนวยความสะดวกอย่างสมเหตุสมผล
(Reasonable Accommodation)

ประเภท สิทธิมนุษยชน

สิทธิมนุษยชน
อาจแบ่งได้เป็น ๕ ด้าน ดังนี้

๑. สิทธิพลเมือง ได้แก่ สิทธิในชีวิต
และร่างกาย สิทธิที่จะไม่ถูกทรมาน ไม่ถูก
ทำร้ายร่างกาย สิทธิในการได้รับสัญชาติ
สิทธิในกระบวนการยุติธรรม สิทธิในการ
เคลื่อนย้ายถิ่นฐาน เสรีภาพในการเชื่อถือ
และปฏิบัติตามความเชื่อ ฯลฯ

๒. สิทธิทางการเมือง ได้แก่ สิทธิ
และเสรีภาพในความเห็นทางการเมือง ในการ
แสดงความคิดเห็น การชุมนุม การรวมตัวกัน
เป็นสมาคมและการดำเนินการทางการเมือง
การตีพิมพ์โฆษณาและการมีส่วนร่วม
ทางการเมือง ฯลฯ

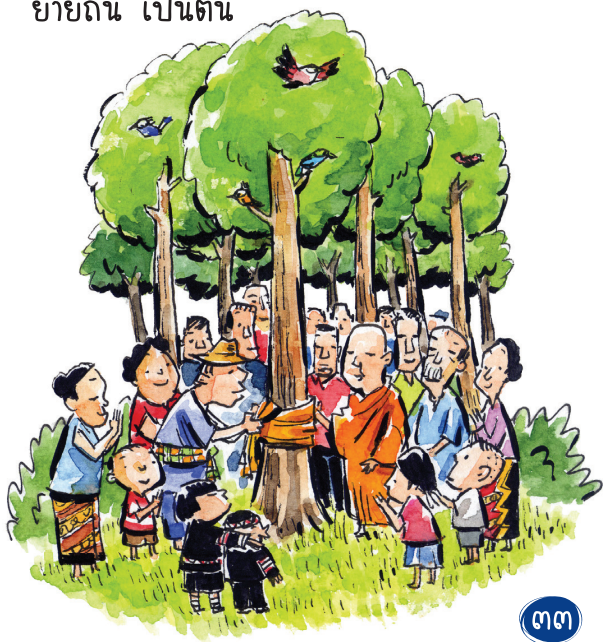

๓. **สิทธิทางเศรษฐกิจ** ได้แก่ สิทธิในการทำงาน การประกอบอาชีพ สิทธิในการได้รับค่าจ้างและราคาผลผลิตที่เป็นธรรม สิทธิในการได้รับการจัดสถานที่ให้ประกอบอาชีพ เช่น ลานค้า หรือตลาดนัด สิทธิในการได้รับการคุ้มครองจากการแข่งขันทางการค้าที่เป็นธรรม สิทธิในการได้รับหลักประกันการมีมาตรฐานชีวิตอย่างพอเพียง สิทธิในการมีที่อยู่อาศัย และการมีอาหารกินอย่างเต็มอิ่ม โดยรัฐบาลต้องดูแลไม่ให้อดอยาก ยากจน ข้นแค้น

๔. **สิทธิทางสังคม** ได้แก่ สิทธิในการได้รับการประกันสุขภาพ ได้รับเงินบำเหน็จ บำนาญ เลี้ยงตัวเองเมื่อชรา สิทธิในการเลือกคู่ครอง สิทธิในการรับการรักษานยาบาล และการชื้อยาราคาถูก สิทธิของแม่ลูกอ่อน ในการได้รับสวัสดิการ สิทธิของเด็ก ผู้หญิง และคนพิการ สิทธิที่จะไม่ถูกเลือกปฏิบัติ อันเนื่องมาจากความแตกต่างด้านความเชื่อทางการเมือง ศาสนา เชื้อชาติ อายุ เพศ และสีผิว

๕. สิทธิทางวัฒนธรรม ได้แก่ สิทธิในการได้รับการศึกษา สิทธิในการแต่งกายตามความเชื่อ หรือตามความต้องการ สิทธิในการปฏิบัติตามประเพณีและความเชื่อ สิทธิในการมีสถานที่สาธารณะเพื่อนักผ่อนใจ สิทธิในการมีศูนย์ศิลปวัฒนธรรม การบันเทิง และกีฬา

อย่างไรก็ดี สิทธิทั้ง ๕ ด้านต่างมีความเชื่อมโยงกัน และไม่อาจแบ่งออกจากกันได้อย่างเด็ดขาด และสิทธิของบุคคลต่างก็ประกอบด้วยสิทธิด้านต่าง ๆ ที่จะทำใหบุคคลนั้นสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีศักดิ์ศรีและความเท่าเทียมกับบุคคลอื่น เช่น สิทธิของคนพิการ สิทธิของสตรี สิทธิแรงงาน ย้ายถิ่น เป็นต้น

สิทธิมนุษยชน รอบตัว

สิทธิมนุษยชนเป็นเรื่องที่จับต้องได้ และใกล้ตัวเราทุกคน ตลอดจนเป็นพื้นฐานสำคัญประการหนึ่งของการปกครองระบอบประชาธิปไตยและการสร้างความเป็นธรรมในสังคม ทุกคนจึงควรที่จะได้รับสิทธิและเสรีภาพพื้นฐานอย่างเสมอภาคกัน เพื่อให้เรามีชีวิตอยู่อย่างมีศักดิ์ศรี รวมทั้ง ได้รับโอกาสในการพัฒนาตัวเองอย่างเต็มศักยภาพ ตลอดจนเรียนรู้เพื่อไม่ให้ใครมาละเมิดสิทธิของเรา และไม่ไปละเมิดสิทธิของใคร

อย่างไรก็ตาม แม้ประเทศไทยจะมีพันธกรณีระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชนตามสนธิสัญญาต่าง ๆ แต่ประเทศไทยก็ยังมีปัญหาที่เกิดจากการขาดการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนให้ประชาชนมีโอกาสรู้ถึงสิทธิหน้าที่ของตนอย่างเต็มที่ ในที่นี้จะขอยกตัวอย่างสิทธิมนุษยชนบางประการที่พบเจอในชีวิตประจำวันบ่อยครั้ง เพื่อที่จะปกป้องผลประโยชน์ของตนและไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น

สิทธิในชีวิตและร่างกาย

เราต้องสามารถมีชีวิตอยู่ได้และได้รับการคุ้มครองให้ปลอดภัย ได้รับการตอบสนองตามความต้องการขั้นพื้นฐานของชีวิต เราทุกคนควรปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยการให้ความสำคัญให้โอกาส และให้ความช่วยเหลือตามสมควร เพื่อให้ทุกชีวิตมีความเท่าเทียมกันมากที่สุด เพราะทุกชีวิตล้วนมีคุณค่าด้วยกันทั้งสิ้น โดยเฉพาะบุคคลที่ต้องการความช่วยเหลือเพื่อการดำรงชีวิตอยู่เป็นพิเศษ เช่น คนพิการ ผู้สูงอายุ ฯลฯ

สิทธิในความเชื่อ การพูด และการแสดงความคิดเห็น

ความคิดและความเชื่อของแต่ละบุคคลมีความหลากหลาย แตกต่างกันไปตามสภาพทางสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และสภาพแวดล้อมทางกายภาพ จึงเป็นเรื่องยากมากที่จะทำให้ทุกคนมีความคิด ความเชื่อไปในทางเดียวกันซึ่งการรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่างก็เป็นสิ่งที่สำคัญในการพัฒนาปัจเจกและสังคม ทั้งนี้ การใช้เสรีภาพในความเชื่อ การพูด หรือการแสดงความคิดเห็นนั้นจะต้องไม่เป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดีของประชาชนด้วย

สิทธิในทรัพย์สินและเสรีภาพ ในการประกอบอาชีพ

การได้มาซึ่งทรัพย์สินและรายได้
ส่วนใหญ่ของคนเรามาจากการทำมาหากิน
รัฐจะต้องเคารพ ค้ำประกันเสรีภาพประการนี้
โดยการอนุญาต ส่งเสริม และอำนวยความสะดวก
รวมทั้งสร้างงานสร้างอาชีพให้กับประชาชน
อย่างทั่วถึง และที่สำคัญรัฐจะต้องส่งเสริม
ให้ประชาชนประกอบอาชีพโดยสะดวก

สิทธิทางการศึกษา

เรามีสิทธิที่จะเรียนรู้และศึกษา ซึ่ง
เป็นสิทธิที่จะทำให้คนเราได้มีวิชาความรู้
ความคิด สติปัญญา ความสามารถในการ
ประกอบอาชีพและมีทางเลือกในการดำรงชีวิต
ทางสังคมมากขึ้นและมีความสอดคล้องกับ
สภาพปัญหาและความต้องการของแต่ละกลุ่ม

สิทธิในข้อมูลข่าวสาร

เราทุกคนมีสิทธิในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของราชการ มีสิทธิในการค้นหา เข้าถึง ส่งต่อข้อมูลและความคิดเห็นต่าง ๆ นอกจากนั้น เรายังสามารถเผยแพร่และสร้างสรรค์งานจากการปรับเปลี่ยนงานต้นฉบับของผู้อื่น แต่สิทธิดังกล่าวต้องพิจารณาควบคู่กับสิทธิของผู้ผลิตงานต้นฉบับที่จะได้รับการคุ้มครอง ลิขสิทธิ์

สิทธิในความเป็นส่วนตัว

สิทธิของบุคคลที่จะอยู่ตามลำพัง โดยปราศจากการรบกวนหรือสอดแทรกจากผู้อื่น ที่ทำให้เกิดความเดือดร้อน รำคาญใจ เสียหาย อับอาย หรือการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ ขอบเขตที่บุคคลควรได้รับการคุ้มครอง และการเคารพในสิทธิส่วนบุคคลก็คือ การดำรงชีวิตอย่างเป็นอิสระ มีการพัฒนา บุคลิกลักษณะตามที่ต้องการ สิทธิที่จะแสวงหาความสุขในชีวิตตามวิถีทางที่อาจเป็นไปได้และเป็นความพอใจตราบเท่าที่ไม่ขัดต่อกฎหมาย ไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชนและไม่เป็นการล่วงละเมิดสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น

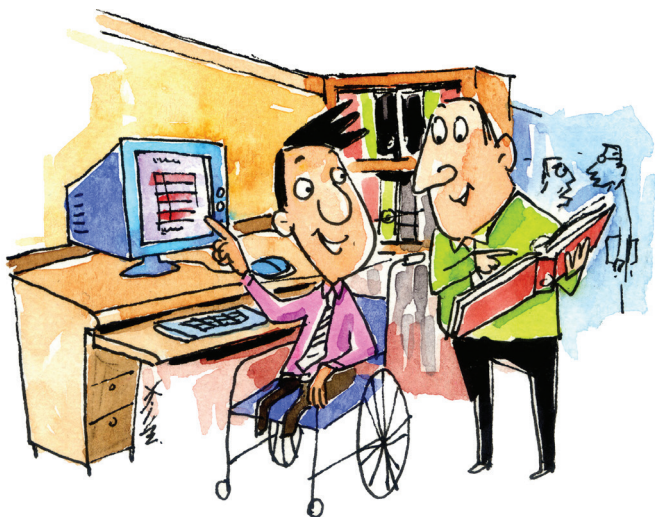
สิทธิในการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

ในโลกดิจิทัลที่มีการเก็บข้อมูลส่วนบุคคลไว้มากมาย เรามีสิทธิเรียกร้องความเป็นส่วนตัวในอินเทอร์เน็ต รวมถึงความเป็นส่วนตัวในการสื่อสารถึงกัน นอกจากนี้ เรามีสิทธิรู้ว่าข้อมูลส่วนตัวอะไรบ้างที่ถูกบันทึกไว้ จะถูกใช้อย่างไร และเราจะจัดการอะไรได้บ้าง ความเป็นส่วนตัวของข้อมูลและสารสนเทศ เช่น การใช้ข้อมูลของลูกค้าจากแหล่งต่าง ๆ แลกเปลี่ยนข้อมูลที่บุคคลเข้าไปใช้บริการเว็บไซต์และกลุ่มข่าวสาร เพื่อผลประโยชน์ในการขยายตลาด การรวบรวมหมายเลขโทรศัพท์ ที่อยู่อีเมล หมายเลขบัตรเครดิต และข้อมูลส่วนตัวอื่น ๆ เพื่อนำไปสร้างฐานข้อมูลประวัติลูกค้าขึ้นมาใหม่ แล้วนำไปขายให้กับบริษัทอื่น

สิทธิผู้บริโภค

เรามีสิทธิที่จะได้รับข่าวสาร รวมทั้ง
คำแนะนำคุณภาพที่ถูกต้องและเพียงพอ
เกี่ยวกับสินค้าหรือบริการ ได้แก่ สิทธิที่จะได้รับ
การโฆษณาหรือการแสดงฉลากตามความ
เป็นจริงและปราศจากพิษภัยแก่ผู้บริโภค
รวมตลอดถึงสิทธิที่จะได้รับทราบข้อมูล
เกี่ยวกับสินค้าหรือบริการอย่างถูกต้อง และ
เพียงพอที่จะไม่หลงผิดในการซื้อสินค้า
หรือรับบริการโดยไม่เป็นธรรม

หลักการปารีส (The Paris Principles)

การจัดตั้งสถาบันองค์การสิทธิมนุษยชนระดับชาติในประเทศต่างๆ มาจากการสนับสนุนขององค์การสหประชาชาติ และมักจะจัดตั้งเป็นคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (National Human Rights Commission) เพื่อเป็นองค์กรที่ทำหน้าที่ด้านสิทธิมนุษยชนภายใต้กฎหมายที่มีสถานะแตกต่างกันบนพื้นฐานตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติ หรือตามกฎหมายของฝ่ายบริหาร แนวความคิดในการจัดตั้งคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติของประเทศต่าง ๆ มีที่มาจากหลักการปารีส (The Paris Principles) ซึ่งเป็นข้อตกลงร่วมกันในการกำหนดแนวทางของอำนาจและหน้าที่ของสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติขึ้นเพื่อ

๑) ส่งเสริมสิทธิมนุษยชน

๒) แนะนำรัฐบาลในเรื่องการปกป้องคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

๓) ทบทวนกฎหมายสิทธิมนุษยชน

๔) รายงานสถานการณ์สิทธิมนุษยชน

ต่อสหประชาชาติ

สถาบันสิทธิมนุษยชนระดับชาติ
ต้องมียอดประกอบที่เป็นมาตรฐาน
สากลตามหลักการปารีส อย่างน้อย
๖ ประการ ดังนี้

๑) มีความเป็นอิสระในการทำงาน (Independence) มีอำนาจตัดสินใจโดยปราศจากการแทรกแซงจากรัฐบาลและหน่วยงานใด ควรมีการเชื่อมโยงกับรัฐสภาหรือขึ้นต่อประมุขของรัฐ มีการบริหารจัดการที่เป็นเอกเทศ มีกฎระเบียบของตนเอง ได้รับงบประมาณอย่างเพียงพอ แต่งตั้งและถอดถอนกรรมการและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานได้และต้องมียอดประกอบที่หลากหลายและเป็นตัวแทนของกลุ่มต่าง ๆ ในสังคมอย่างแท้จริง

๒) ต้องกำหนดภาระหน้าที่อย่างชัดเจน และมีอำนาจเพียงพอ (Defined jurisdiction and adequate powers) ในการส่งเสริม และคุ้มครองสิทธิมนุษยชนตามรัฐธรรมนูญ และกฎหมายจัดตั้งสถาบัน และตามข้อตกลง กติกา อนุสัญญาระหว่างประเทศ ที่สำคัญ ต้องได้รับอำนาจทางกฎหมายอย่างเพียงพอ ไม่ว่าในการสอบสวนการละเมิดสิทธิมนุษยชน การเรียกเจ้าหน้าที่ของรัฐและบุคคลมาให้ ข้อเท็จจริงหรือข้อมูล เป็นต้น

๓) สามารถเข้าถึงได้ง่าย (Accessibility) โดยมีกฎเกณฑ์และกระบวนการทำงานที่ประชาชนสามารถติดต่อยื่นคำร้อง เรียนได้อย่างสะดวกรวดเร็ว มีสำนักงาน สาขาทุกภูมิภาค เพื่อรับเรื่องราวร้องทุกข์ได้ ทั่วประเทศ

๔) ยึดหลักการความร่วมมือ (Cooperation) กับทุกฝ่ายตั้งแต่สหประชาชาติ สถาบันสภามนุษยชนระดับภูมิภาคและระดับประเทศ องค์กรเอกชนหรือองค์กรที่มีใช้ของรัฐ (Non-Governmental Organization : NGOs) ตลอดจนองค์การระหว่างประเทศ (Intergovernmental Organizations) ที่มีหน้าที่ส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน และกับหน่วยงานตุลาการ

๕) ยึดหลักประสิทธิภาพในเชิงปฏิบัติการ (Operational efficiency) โดยการจัดหาทรัพยากรที่เพียงพอ บุคลากร มีความคิด ความรู้และความเข้าใจเรื่องสิทธิมนุษยชน ฯลฯ

๖) มีความรับผิดชอบ (Accountability) ทางด้านกฎหมายและด้านการเงิน ต่อรัฐบาลและรัฐสภาโดยต้องเผยแพร่รายงาน และให้สาธารณชนตรวจสอบการทำงาน ของสถาบันได้อย่างจริงจัง

การร้องเรียนการ

องค์กรอิสระอื่นส่งเรื่อง

ประชาชนทั่วไปร้องเรียน

ร้องเรียนด้วยวาจา

มาด้วยตนเองที่สำนักงาน

โทรศัพท์ ๙๗๗๗ (ในเวลาราชการ)

อื่น ๆ

เจ้าหน้าที่สำนักงานบันทึกการร้องเรียน
ตามแบบที่กำหนด

ละเมิดสิทธิมนุษยชน

ร้องเรียนเป็นหนังสือ

ระบุชื่อ-ที่อยู่ของผู้ร้อง
(ในกรณีเป็นการร้องเรียนเกี่ยวกับประโยชน์
ของผู้ร้องเป็นการเฉพาะตัว)

+
ข้อเท็จจริงและพฤติการณ์อันเป็นเหตุ
แห่งการกระทำหรือการละเลยการกระทำ
อันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน

การยื่นเรื่องร้องเรียน

ยื่นต่อสำนักงานหรือศูนย์ศึกษาและ
ประสานงานด้านสิทธิมนุษยชนภูมิภาค

ยื่นต่อกรรมการคนใดคนหนึ่ง

ส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียน
ตอบรับ

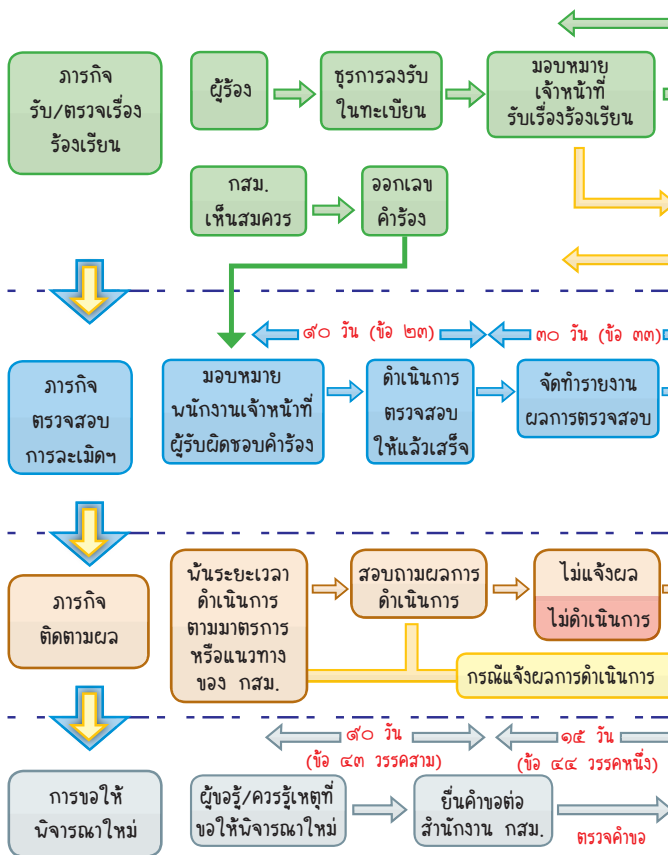

ส่งผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์หรือสื่ออื่น ๆ
email : help@nhrc.or.th

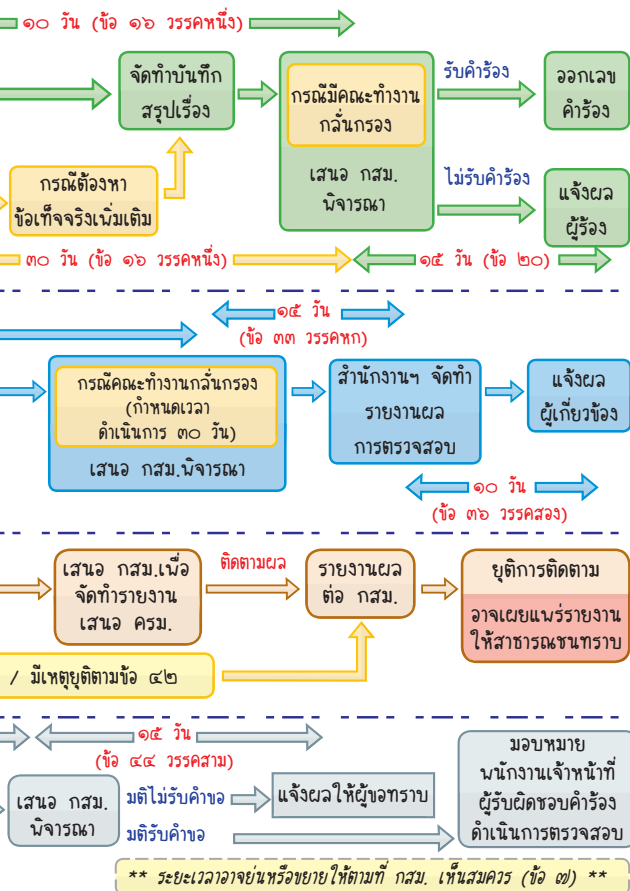
ชุดการรับเรื่อง
และบันทึกข้อมูลในระบบ

สำนักงานมอบหมาย
เจ้าหน้าที่รับเรื่องร้องเรียน
ดำเนินการตรวจเรื่องร้องเรียน

ขั้นตอนและระยะเวลา
ตามระเบียบ กสม. ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการใน

ในการดำเนินงาน การตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน พ.ศ. ๒๕๖๑

ศูนย์ศึกษาและประสานงานด้าน

ศูนย์ศึกษาและประสานงานด้านสิทธิมนุษยชน ○

ภาคเหนือ

คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

เลขที่ ๒๓๙ ถนนห้วยแก้ว ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง
จังหวัดเชียงใหม่ ๕๐๒๐๐

โทรศัพท์ : ๐๖ - ๑๓๘๕ - ๐๗๗๑

๐ - ๕๓๙๔ - ๒๙๑๔

ศูนย์ศึกษาและประสานงานด้านสิทธิมนุษยชน ○

ภาคตะวันตก

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรบุรี

เลขที่ ๓๘ หมู่ที่ ๘ ตำบลนาวิ่ง อำเภอเมือง
จังหวัดเพชรบุรี ๗๖๐๐๐

ศูนย์ศึกษาและประสานงานด้านสิทธิมนุษยชน ○

ภาคใต้

คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

เลขที่ ๒๗๒ หมู่ที่ ๙ ถนนสุราษฎร์-นาสาร ตำบลขุนทะเล
อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ๘๔๑๐๐

โทรศัพท์ : ๐๖ - ๕๕๐๔ - ๑๗๐๒

๐ - ๗๗๙๑ - ๓๓๗๘

สิทธิมนุษยชน ภูมิภาค

○ ศูนย์ศึกษาและประสานงานด้านสิทธิมนุษยชน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
เลขที่ ๑๒๓ หมู่ ๑๖ ถนนมิตรภาพ ตำบลในเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๒
โทรศัพท์ : ๐๖ - ๑๔๑๕- ๘๑๔๓
๐ - ๔๓๐๐ - ๔๗๐๐ ต่อ ๔๒๔๔๖

○ ศูนย์ศึกษาและประสานงานด้านสิทธิมนุษยชน ภาคตะวันออก

คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
เลขที่ ๑๖๙ อาคารสหศึกษา ถนนลงหาดบางแสน
ตำบลแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ๒๐๑๓๑
โทรศัพท์ : ๐ - ๓๘๑๐ - ๒๓๖๙ ต่อ ๑๐๖

○ ศูนย์ศึกษาและประสานงานด้านสิทธิมนุษยชน จังหวัดชายแดนภาคใต้

คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
วิทยาเขตปัตตานี
เลขที่ ๑๘๑ หมู่ที่ ๖ ถนนเจริญประดิษฐ์ ตำบลรูสะมิแล
อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี ๙๔๐๐๐
โทรศัพท์ : ๐๘ - ๑๘๔๑ - ๑๖๖๐

คำอธิบายความหมายของเครื่องหมาย

รูปทรงดอกบัว คือ ความมีคุณธรรม ความเอื้ออาทร
ระหว่างเพื่อนมนุษย์อันเป็นจริยวัตรอันดีงามของคนไทย

รูปคนล้อมเป็นวงกลม คือ การสร้างพลังความร่วมมือ
กับทุกภาคส่วนสังคม เพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรม
สิทธิมนุษยชนให้เป็นส่วนสำคัญในกระบวนการพัฒนา
ประเทศ

รูปมือ คือ การร่วมมือกับทุกภาคส่วนของสังคม
ทั้งในระดับประเทศและระหว่างประเทศ ในการโอบอุ้ม
คุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ และเสรีภาพ
ด้วยหลักแห่งความเสมอภาคและภราดรภาพ

สีน้ำเงิน คือ สีของความเชื่อมั่นของประชาชน และทุก
ภาคส่วนของสังคม

คือ ความมุ่งมั่น อดทนในการทำงาน
เพื่อประชาชน

คือ ความสามัคคี และการประสานพลัง
อย่างหนักแน่นจากทุกภาคส่วนของสังคม เพื่อเสริมสร้าง
วัฒนธรรม สิทธิอื่น ๆ ในสังคมไทย